

Golf-varusteet

By Pena Herttovuo 12/6/2026

Mailat

Varreltaan pisin maila ja lavaltaan suurin on grafiittivartinen draiveri (driver, jossa nostokulmaa 9-12° ja jolla lähes aina lyödään tiin päältä.

Seuraavaksi pisimmät ovat väylä-puita (woods). Nimityksiä ovat puu-3-4-5-6-7. Astekulmat vaihtelevat välillä 15-22. Lapa on pienempi kuin driverissa. Pohjan tasaisuuden vuoksi näillä lyödään laakaan tasaiselta väylältä tai tiin päältä.

Pitempään ruohikkoon eli raffiin mennyttä lyöntiä lyödään yleensä rautamailan ja väyläpuun risteytyksellä, hybridillä. Lapa on pyöreähköpohjainen, pienempi kuin puumailassa, mutta painavampi.

Rautamailoilla lyödään alaspäin palloon. Lavat on valmistettu metalliseoksesta joko valamalla tai takomalla. Mailat jaotellaan pitkiin, keskipitkiin ja wedgeihin. Keskipitkät ovat rauta-6 – rauta-8.

Wedget ovat tarkkuusmailoja. Niitä ovat yleisnimiltään ”pitsi” eli pitching PW, approach AW, lobby LW sekä gap GW.

Näissä maltillinen pohjan pullistuman kaltevuus (4-10°) verrattuna mailan etureunaan (bounce) auttaa alaspäin suuntautuvassa lyönnissä kaivautumaan vain vähän maahan, jolloin irtoaa pienempi nurmikon palanen eli divot.

Lisäksi on erikoismaila sandi eli sand wedge, SW. Siinä bounce on 10-16° ja pohjan muotoa on muokattu erilaisille hiekoille ja lyöntitavoille. Nostokulmat välillä 54-58°. Erikoiswedgejä ovat 58-64°.

Golfkierroksen anatomia

Yleensä täydellä 18 reiän kentällä on 4 kpl par-3, 4 kpl par-5 ja loput 10 kpl par-4 reikiä. Jos golfhari pelaa tasoituksella 32, hän lyö kierroksella laskennallisesti noin 104 lyöntiä. Näistä putteja on noin puolet (52) eli 2,8 reikää kohti. Avauksia pitkillä mailoilla tiin päältä 14 (par-4 & par-5 väylät).

Koko bägin tärkein ja käytetyin maila on siis putteri. Mallet-putterit ovat rakenteeltaan moniosaisia. Ne sallivat suuren massansa ja lyöntipinta-alansa takia myös huonoja osumia sekä kaarevampaa puttauksen liikerataa. Blade-putterit ovat yleensä yhdestä kappaleesta tehtyjä sekä kevyempiä kuin Malletit. Putterien nostokulma on 2-4°.

Mailan varret

Mailan varsi ei saa kiertyä swingissä ja lyönnissä lainkaan, mutta pitää taipua osumassa lyönnin suuntaan antamaan pallon vauhtiin lisäpotkua.

Jos lyöt tiiltä driverilla palloa ilmassa 170m tai mitattu nopeus 75 mph, sopiva varsijäykkyys on Regular, tai kevyempänä Senior.

Varret luokitellaan taipuisimmasta jäykimpään seuraavasti: Lady, Senior, Regular sekä Stiff, jossa jäykkyyksiluokkia on useita. Varren taipumiskohta, kick point, voi vaihdella alhaalta aina puoliväliin asti. Taipumiskohta vaikuttaa pallon lyöntiradan korkeuteen.

Nopealla tempolla ja vauhdilla pelaavilla, esim miehillä, on yleensä rautamailoissa metalliseoksesta tehty painavampi ja jäykempi varsi.

Rautamailoissa hitaammalle mailanopeudelle on saatavilla kevyemmät ja taipuisemmat grafiittiset varret. (esim naiset, seniorit).

Bägi eli mailalaukku

Mailat kannattaa sijoittaa bägiin siten, etteivät lavat kolise herkkiä varsia tai toisiaan vasten. Bägin ollessa oikeassa asennossa kärryissä pisimmät ovat ylimpänä. **Mailahuppuja** kannattaa pitää suojaamassa herkkiä lapoja.

Bägin sisältö

Golfin sääntöjen mukaan saa tasoituskierroksella olla mukana maksimissaan **14 mailaa**.

Varsinkinkin golf-uran alkuvaiheessa pärjää ihan hyvin 5:llä mailalla.

Nk. ”suositeltavat mailat” ovat greeniä varten putteri, hiekkaa varten sandi (SW), ruohikosta poistettava maila, esim rauta-9, väylältä lyöntiin esim rauta-7, sekä aloitus-

lyönteihin tiin päältä puu-5 tai hybridi-7.

Pelattavan reiän avauslyönti suoritetaan useimmiten, ei siis ole pakko, **tiin** päältä. Täyttä 18 reiän kierrosta varten kannattaa varata 0,5 tiitä jokaista reikää kohti.

Greenille lyödyn pallon alastulojäljen korjaamiseen tarvitaan **grinihaarukkaa**. Griinillä pallon saa ja kannattaa nostaa sekä puhdistaa. Pallon paikka tulee aina merkitä ennen nostoa. Kääntyvä grinihaarukka on mainio ostos, terävät piikit eivät riko taskua ja mukana tulee myös **merkkausnasta**. Tiitä, tai muuta korkeaa ei merkkaukseen suositella.

Golf-hansikas auttaa pitämään ranteet rentoina sekä vähentää puristusvoimaa pitämään mailasta kiinni. Usean golfhanskan mukana tulee myös merkkausnasta.

Pallon ja mailojen lapojen puhdistamiseen oma pieni (karkeahko) **pyyhe**, toinen **pyyhe** käsien ja grippien pyyhintään, ja kolmas **pyyhe** aurinkorasvan ja kasvojen pyyhintään.

Reikäkohtaisten tulosten merkitseminen tulostettiin tehdään nykyisin digitaalisesti, mutta pari **kynää** on hyvä olla mukana.

Sateenvarjoa voi myös käyttää aurinkovarjona.

Älykellot, -puhelimet ja **muut golf-toiminnoilla varustetut laitteet** näyttävät mm. esteet, etäisyydet esteisiin sekä etäisyyden greenin eteen, keskelle ja taakse, eivät kuitenkaan tarkkaa etäisyyttä itse lippuun. Lipun paikan voi määrittää vain edistyneimmissä ja kallimmissa malleissa. Greenihän voi olla jopa 30 metriä syvyysuunnassa, joten tarkkuus heittää parillakin mailan lyöntimitalla. Useimmissa golfkelloissa paikallistamiseen käytetään satelliittipaikannusta. Tarkkuudeksi suomessa ilmoitetaan amerikkalaisella GPS-satelliiteilla 3-5m, eurooppalaisella Galeleolla 1,5-2m. Edistyneemmät ja mailojensa lyöntipituudet tietävät pelaajat käyttävätkin tarkkaan etäisyyden mittaamisen laser-pohjaista **kiikaria** (rangefinder).

Bägissä on hyvä pitää mukana vedenpitävässä pussissa, niin rakkokuin sormilaastareita sekä lääkkeitä. Myös omassa pussissaan mahdolliset hyttys- ja aurinkorasvat.

Auringolta ja muulta häikäisyltä voidaan käyttää lippalakkia tai -pantaa.

Pitkäkestoisille kierroksille, esim kisoihin, kannattaa ottaa vain nopeasti energiaa luovuttavia välipaloja tai eväitä.

Nestetasapainon sekä energian tsaaiseen ylläpitoon juomiksi jotain muuta kuin pelkkää vettä, ei kuitenkaan alkoholia tai energiaboostereita.

Vaatteet

Golfia pelataan ulkona vaihtuvissa olosuhteissa, joten tihkusateen ja tuulenpitäviä vaatteita on hyvä olla aina varalla bägissä.

Tuulenpitävät (wind stopper) puserot sekä kahisemattomat sadevaatteet ovatkin must-hankinta.

Golffiin tarkoitetut vaatteet mm. joustavat swingatessa, pitävät ihon kuivana ja kuivuvat nopeasti.

Golfkengät

Golffiin tarkoitetut kengät ovat tukevia ja pohjastaan sivusuunnasakin pitäviä myös märillä sekä irtonaisilla pinnoilla. Tasapohjaisilla, kuviottomilla lenkkareilla ei kannata pelata, jo nilkan loukkaantumisriskien takia. Yhdellä parilla, tiettyyn olosuhteeseen tarkoitettulla kengillä ei pärjää. On hyvä omistaa erikseen kengät kuivalle (helteelle), sekä märälle tai sateiselle kelille. Täydellä, 18 reiän kierroksella kävellään epätasaisessa maastossa siirtymätaipaleineen yli 10 km!. Golfkenkiä voi ja kannattaa pestä, huoltaa ja lepuuttaa välillä. Kasteltu ja leikattu nurmi lannoitteeseen pilaa kiinnijääneenä helposti kengän pinnan.

Pallot

Jokainen pallovalmistaja optimoi pallon rakenteen tietyille mailan liikenopeudelle, jotta liike-energia siirtyisi maksimaalisesti palloon. Puhutaan puristuvuus- eli Compressio-arvosta. Mitä matalampi compressio-arvo on, sitä hitaampi vauhti tarvitaan hyödyntämään pallolle suunnitellut optimiaaliset ominaisuudet. Matala-compressioiset pallot (30-55) ovat halvempia, pehmeämpiä ja yleensä 2 ytimisiä, sisältäen sisäytimen ja ohuen ulkokuoren.

Yleisesti nämä pallot eivät säilytä alakierrettä (spinniä), joka nostaa palloa ilmaan ja pysäyttää alastullessa esim viheriölle (green).

Jos lyöt avauksen driverilla tiiltä alle 70 mph, ja ilmassa pallosi lentää noin 150 m, nämä pallot sopivat sinulle.

Keski-compressioiville (56-80) palloille sopiva mailanpään nopeus on 70-85 mph ja pallo lentää ilmassa 170-200 m.

Huomioi, että range-pallot ovat 80-compressioisia ja dimppelit on optimoitu lentämään vain 80% sesti.

Korkea-compressio-arvoiset (81-110) taas vaativat yli 85 mph nopeuden mailanpähän, jotta ne toimisivat optimaalisesti. Näitä nk premium-palloja valmistetaan 3- ja 4- ja jopa 5-ytimisinä/kerroksisina. Premium-pallot siirtävät osumassa (smash) liike-energian ytimiensä ansiosta mailasta palloon jopa 1.5 kertaisena. Yleensä tämän tason pallot on suunniteltu matalalle lentokaarelle, mutta paljon alakierrettä (spin) tuottamaan lähestymislyönneissä.

Kovan pallon tunnistaa kilahtavammasta äänestä, kun palloa pompauttaa kovalla alustalla, esim kivellä.

Palloa lyödessä siihen syntyy aina alakierrettä eli spinniä. Pallon ilmalentoon vaikuttavat sisäisen rakenteen lisäksi ulkokuoren pienet kuopat, dimppelit, niiden kappalemäärä, syvyys, muoto ja puhtaus. Nämä pienet dimppelit pitävät pallon ilmassa sekä määräävät lennon suunnan. Dimppeleiden määrä ja muodot vaihtelevat paljon. Esim Mizunon RBX Tour -pallossa on vain 272 dimppeliä, kun taas RB 566 -pallossa on yhteensä 566 kpl. Yleinen dimppelien määrä on noin 330-350.

Golf-uran alkuvaiheessa kannattaa harjoitella pitsejä, chippejä, puttausta sekä pelata AINA samankovuisella pallolla, jotta oppii tuntemaan ja tietämään miten pitkälle käyttämäsi pallo lentää ilmassa. Erikaisen tärkeää on tietää, miten pallo käyttäytyy lähestymislyönneissä sekä pysähtyy greeneillä!

Huomioikaa, että matalan compression pehmeillä, sekä "distance" palloilla ei synny juuri lainkaan alakierrettä (spinniä), eikä pallo "pysähdy", vaan rullaa pitkään.

Älkää käyttäkö palatessanne eri merkkiäisiä ja eri kovuisia "järvipalloja"! Tusina 2-ytimisiä pehmeitä uusia palloja maksaa vain parikymppiä. Löytöpalloja ja muita "melko pyöreitä" palloja voi hyödyntää harjoittelussa.

Syvällisesti palloista englanniksi:
<https://www.todays-golfer.com/equipment/best/golf-balls/>